Къырым ильмий меркези эсабат берди

Татаристан Джумхуриети Илимлер академиясы Ш. Марджаний адына Тарих институтынынъ Къырым ильмий меркези Татаристан Джумхуриетининъ 2014 сенеси июнь 14-те къабул эткен эмирине бинаэн ачылып, Орта асыр Къырымынынъ археологиясы, къырымтатарларнынъ тарихий-медений мирасы ве музей иши, Алтын Орду ве Къырым ханлыгъына аит менбашынаслыкъ, къырымтатарлар ве Къырым халкъларынынъ тарихы боюнджа дерсликлер ве окъув-методик къулланмалар азырлав, И. Гаспринскийнинъ тюрк-татар дюньясынынъ инкишафындаки ролю киби баш ёнелишлерни бельгилеерек, теркибинде къырымлы алимлер, тарихчы, улькешынасларны бирлештиргени алда эки йыл ичинде баягъы иш япып етиштирди.

Агъымдаки йылнынъ битмесине бир къач кунь къалгъанда меркез КъМПУ кутюпханесининъ окъув залында тешкиль эткен тедбиринде эки йыллыкъ фаалиети боюнджа эсабат берип, нешир эткен китапланы ве бильхасса даа якъында матбаадан чыкъкъан «Исмаил Гаспринский эсерлерининъ толу джыйынтыгъы»нынъ 1-нджи джылтынен таныш этти. Шуны къайд этмели ки, тедбирде такъдим этильген китапларнынъ сайысы меркезнинъ махсулдар фаалиетинден делялеттир.

Меркезнинъ «_+Крымское историческое обозрение+_» – Къырым ярымадасы ве къырымтатарлар тарихы, медениетине даир меселелерни айдынлаткъан ильмий меджмуасынынъ энди еди саны дюнья юзю корьди. Кечкен девирде басылгъан китаплар сырасында О. Акъчокъракълынынъ «Тарих, археология, этнография боюнджа сайлама эсерлери», И. Керимовнынъ «Къырымтатар тилинен багълы лексикографик чалышмаларнынъ тарихчеси (1292-1916 сс), Р. Абдулжемилевнинъ «Мехмед Сенаининъ хроникасы», Ю. Л. Беликнинъ «Керич ярымадасында Османлы мудафаа къурулмалары (XVII-XVIII асылар), И. Заатовнынъ «Къырымтатар сана санаты» ве «Ориенталист бюрократнынъ къайдлары», Н. Непомнящийнинъ «Къырым халкълары тарихы ве этнографиясы: библиография ве архивлер (1921-1945 сс), «Къырымтатарлар тарихы, мимарлыгъы ве медениети ядикярлыкъларынынъ джедвели. 1-нджи джылт. Багъчасарай» бар.

Тедбирни кириш сёзнен ачкъан Къырым ильмий меркезнинъ ребери, тарих илимлери намзети Э.Х. Сейдаметов меркез фаалиетининъ къыскъа эсабаты, келеджекте япыладжакъ ишлер акъкъында айтып, Марджаний адына Тарих институты директоры Р. Хакимовнынъ И. Гаспринский эсерлеринден ибарет джыйынтыкънынъ биринджи кере рус тилине терджиме этилип чыкъмасы мунасебетинен интернет вастасынен видеохайырлавыны сеслендирди. Айны шу джыйынтыкъ тедбирде булунгъан КъМПУнинъ сабыкъ ректоры Ф. Якъубов, янъы ректоры Ч.Ф. Якъубов, Къырым медениет назирининъ муавини И. Заатов ве дигер иштиракчилерининъ такъдирлейиджи алгъышларыны къазанып, айны вакъытта чокъ йыллардан берли Исмаил Гаспринский иджадыны тедкъикъ этип кельген профессор Исмаил Керимовнынъ акълы ве конструктив тенкъидине огъратылды.

Къырым ильмий меркези, И. Гаспринский адына кутюпхане, И. Гаспринскийнинъ Багъчасарайдаки эв-музейи, Багъчасарай тарихий-медений, археологик къорукънынъ муштерек иши нетиджеси олгъан джыйынтыкъны неширге азырлагъанлардан бири Г. Сейтваниева 1-нджи джылтнынъ мундериджесинен тафсилятлы шекильде таныш этип, невбеттеки джылтларда оладжакъ эсерлер акъкъында да малюмат берди.

Эки йыллыкъ фаалиетине екюнлейиджи назар ташлагъан меркезнинъ ильмий хадимлери оглерине даа да джиддий ве муим вазифелерни къойгъанлары алда келеяткъан янъы йылгъа халкъымыз тарихы, медениети ичюн зарур тедкъикъатларны япмакъ кейфинен кирмектелер.

З. БЕКИРОВА